

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. IV. Qui possint, & debeant esse executores testamenti?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

Resp. VI. Non obstante hac constitutione, validas esse renunciations, aut donationes, ante, vel post ingressum Societatis Jesu factas, juxta eius constitutiones. Ratio, quia Tridentinum Societatem discretè excipit. Dixi *juxta constitutiones*, quia in iis donationibus, quæ contra constitutiones fiunt, non videtur habere locum; quia Tridentinum id voluit in favorem societatis. Quod autem ob gratiam alterius conceditur, non est in eius dispendium retorquendum, *Molin. Sanch. Laym. l.c.*

DUBIUM IV.

Qui possint, & debeant esse executores Testamenti?

Resp. I. Si à testatore nominari possunt unus, vel plures ex hæredibus, vel non hæredibus; nec tantum masculus, sed etiam fœmina; *Sanch. Wading. Dia. p. 8. t. 5. R. 4.* non tantum Laicus, sed etiam Clericus, & religiosus. Hic tamen non sine sui Prælati licentia, & quidem Generalis, si sit Societatis Jesu: Fratres de Observantia, nullo modo. Quod si tamen religiosus, contra Canonum decreta, executor testamenti sit, acta eius valent. *11a Laym. c. 11.* Et ratio est, quia spectato jure naturali, sufficit voluntas testatoris executoris: nec Canones executionem religiosi infirmant, sed prohibent tantum. *v. bon. de cont. d. 3. q. 18. Dian. p. 8. t. 5. R. 9. 10.* Et licet impubes executor esse non possit, potest tamen minor, si explevit

plevit annum 17. *Sanch. Lugo Wading. Dian. p. 8. t. 5. R. 6.* Nullus autem cogi potest ut sit executor, *Dian. l. c. R. 27.* detrectans tamen hoc ipso perdit legatum (saltem quod in premium muneris ei relictum fuit) ceditque hoc aliis executoribus *Mol. Lugo Dian. p. 8. t. 5. R. 25.* contra *Wad.*

Resp. II. Si nullus à testatore nominatus est executor, executio pertinet ad hæredem, etiam quoad legata pia; quo tamen casu Episcopus jure communi ad se pertrahere potest, *Laym. l. c.*

Resp. III. Executor non potest officio fungi per alium, nisi testator id ei permiserit, aut nisi committatur executio nudi facti jam declarati. *Sanch. Lugo Dian. p. 8. t. 5. R. 26.*

Queres. I. An religiosus executor, legatum in pias causas, monasterio suo applicare possit?

Resp. Possè. Ratio, quia si quid obstarer, esset ex eo; quod executor etiam indigens elemosinam sibi ex testamento applicare nequeat, nisi testator indigentiam eius ignoraverit, aut ea postmodum supervenerit, cum si eam cognovisset, certum quid ei legaturus fuisse videatur. Sed hæc ratio non ligat, quia causa monasterii distincta est à causa, seu persona professi; sicut causa Ecclesie à causa beneficiati. Unde etiam quisvis iustus aliquid dare pauperibus, potest id tribuere cognatis, vel filiis suis: quia evidens est distinctio inter donantem & accipientem, *Sylv. Sanch. l. 6. c. 11. num. 59. vid. Dian. p. 8. t. 5. R. 46.* Porò ad pias causas legata dicuntur quæ intuitu pietatis relicta sunt nimirum 1. Loco vel personæ sacræ, 2. Hospitali. 3. Confraternitatibus: 4. Pupillis & Orpha-

Orphanis. 5. Quod causa alimentorum iis, qui indigent. 6. Quod causa studii saltem Theologici. 7. Ad constructionem monumenti. 8. Ad utilitatem publicam, v. g. pro munienda urbe in necessitate, vel viis reficiendis. *Dian. p. 7. t. 6. R. 29. & 30. ex Bald. & c. multis.*

Quæres II. Quomodo relicta incerta executioni sint mandanda?

Resp. I. Si incertitudo sit ex parte legatarii, jure civili corrui legatum; v. g. quia sunt duo ejusdem nominis & amicitiae erga testatorem, jure civili corrui legatum: in foro conscientiae tamen tenetur executor inter eos dividere æqualiter, si in id consentiant, *Molin. & c. Dian. p. 3. t. 5. R. 58. Trul. d. 12. II.* Legata ad causas pias, ob incertitudinem loci, vel Ecclesiae, vel Xenodochio danda erunt. III. Si incertitudo sit ex parte rei legatæ videndum an terminos à natura habeat, ut v. g. bos & equus; vel ab arte & industria, ut domus, vestis, &c. Si à natura habeat, danda est una ex mediocribus: si ab arte, electio ad hæzdem pertinet, qui rem in eo genere minimant dando satisfacit. Idemque dicendum est de legatis, in numero, pondere, & mensura consistentibus, *vid. Lay. l. c. n. 7. 8. 9.*

Resp. II. Si acceperint summam pecuniæ distribuendam pauperibus, non tenentur dare pauperioribus, possuntq; etiam dare hospitalibus, Ecclesiis, (que ornamentis, ut fabrica indigēt, Monasteriis,) vel iis, qui secundū suū statū non possunt vivere, siue ii sint opifices, siue altioris conditionis;

P 4 etiam

etiam Nobiles *Vasq. Molin. & alii 8.* dummodo tamen non constet, vel ex signis colligatur, aliam fuisse intentionem testatoris, quæ semper attendenda est. *Dian. p. 2. t. 15. R. 8.* Si verò designaverint semel certos pauperes, non posse eos variare docet *Wadin.* sed affirmat *Lugo v. Dian. p. 8. t. 5. R. 50. & p. 2. t. 16. R. 19.* Possunt etiam sibi ipsis, vel suis cognatis, si verò pauperes sint, præsertim si testator id ignoraverit, eam applicare, *Wading. Dicastil. Dian. p. 8. t. 5. R. 46. & 47.*

Quæres III. An legata ad certas pias causas, possint ab executore, vel Episcopo commutari in aliū piū usum?

Resp. I. Si voluntas testatoris impleri potest iuste & honestè, non licet eam commutare in opus quantumcunque melius, nisi ex dispositione Pontificis, & iusta de causa, *Molin. Wading. Dian. p. 1. t. 17. R. & p. 8. t. 5. R. 63. & c. communiter contra Vasq. & aliquos.* qui docent Episcopum posse commutare in æquale vel melius. Interdum tamen ad Episcopum, hæredes & executores pertinet, secundum epūkiam interpretari, non alienum esse à defuncti voluntate, si mutatio fiat; v.g. si testator pecuniam Ecclesiæ leget ad calices comparandos, & Ecclesia non egeat calicibus, sed casulis, *Mol. Laym. l. c. num. 10. v. Vasq. opusc. de testam. c. 8. §. 5. dub. 3. n. 104. Trul. c. 28. d. 12. Barb. de off. & potest. Episc.*

Resp. II. Si ad usum à testatore destinatum applicari nequeunt, non ideo sunt caduca, sed arbitrio Episcopi & executoris ad aliam piam causam applicanda sunt: ita tamen, ut quoad fieri potest,

test, defuncti voluntas impleatur. Ratio est, quia is principaliter intendit ea in salutem animæ suæ, ad Dei honorem relinquere. *Mol. d. 294. Bon. d. 3. de cont. q. ult. p. ult. Barbos. de offic. Episc. Ex dictis resolvuntur sequentes Casus.*

I. Si Testator pauperi determinato aliquid legavit, hic autem ante solutionem moriatur, hæres illud tenetur alteri pauperi dare; quia præsumitur legatum pium factum in beneficium animæ testatoris, adeoque agnatio pauperis demonstrativè, vel taxativè facta fuisse: nisi tamen aliud constet, vel ex circumstantiis colligatur de testatoris intentione; de qua si maneat dubium, manet data resolutio. *Mol. Sanch. Bard. d. 6. c. 10. §. 7.*

II. Si legata pia inveniantur inducta, & non constet de testatoris intentione; tenetur hæres ea solvere: quia præsumitur id fortuito, ac casualiter, & non ex testatoris voluntate accidisse. *Bardi. d. 6. s. 10. §. 17.*

III. Si Testator legaverit summam pecuniæ pro certo numero sacrorum; hæres autem eam summam Sacerdoti cuiquam bono tradiderit, ac postea ob mortem dicti Sacerdotis, aliamve ob causam dubitet prudenter, an sacrificia illa sint peracta, non tenetur ea curare iterum celebranda. Quia satisfecit testatoris voluntati. *Bardi. d. 6. q. 10. §. 22.*

Quæres IV. Intra quod tempus, quo ordine & modo hæres & executores defuncti voluntatem exequi debeant, & quis cogere possit?

Resp. I. Teneri statim post aditam hæredita-

rem, confectumque inventarium, etiam intra annum, nisi iusto impedimento excusentur. Imo in legatis piis intra sex menses, *Mol. Vasq. Dian. p. 8. t. 5. R. 53.* idque etiam si hæreditas non tradita, eo quod hæres vel ante fuerit mortuus, vel eam repudiarit. *Covar. & alii tres Dian. p. 7. t. 6. R. 25.* Unde si differant notabiliter, (præsertim solutionem piorum legatorum) aut negligenter, graviter peccant; tenenturque damnari, quod alii ipse culpa acceperunt, compensare, *Bon. d. 3. q. 18. p. 4. c. 25. Lugo Dian. p. 8. t. 5. §. 52.*

Resp. II. Ab utroque iudice, Ecclesiastico & seculari, compelli possunt, (si tamen laici sunt) Quod si post annum à monitione iudicis vel Episcopi exequi negligant, omni commodo (excepta tota legitima, si hæredes necessarii sunt) ex testamento ipsis proveniente privantur *vid. Laym. l. c. 27. 5. cap. 11. Card. de Lug. d. 26. de iust. Dian. p. 3. t. 3. R. 59. Valerum. Trul. d. 11.* imo si intra annum negligant exequi, jus executionis devolvitur ad Episcopum. *Molin. & alii 8. Dian. p. 8. t. 5. R. 40.* nec admittitur purgatio moræ, *Sanch. Dian. l. c. R. 33. & 34.* Sed tenetur Episcopus exequi removendo illos ab executione & emolumentis spoliando: atque in defectum Episcopi, idem potest Metropolitanus, *Mol. Merol. Dian. R. 57.*

Resp. III. Executor tenetur omnia exequi secundum mentem testatoris: ad hoc tamen Executor particularis non potest vendere bona defuncti, nisi hic ita statuerit: universalis autem potest,

test, *Lugo d. 24. f. 16. Dian. p. 8. t. 5. R. 32.* Neque potest unquam invito hæredem legatam dare legatario; quia non potest nisi per Judicem spoliare hæredem sua possessione; licet teneatur monere Episcopum, ut hæredem cogat, *Sanch. Lugo Dian. p. 8. t. 5. R. 38.* Quod si bona non sufficiant ad legata omnia solvenda, distribuenda sunt omnibus æqualiter pro rata (etiã si sint pia, & licet uni res certa, & individuo sit legata) nec licet uni præ aliis gratificari; quia par omnium est ratio & jus, *Sylv. Sanch. Bon. Dian. Trul. l. 7. c. 18. d. 12.*

Resp. IV. Tenentur Executores reddere rationem executionis (idque probabiliter, etiã si testator eos hoc onere liberasset) exceptis iis, quæ testator eos hoc onere liberasset) exceptis iis, quæ testator jussit erogari secreto, *Dian. p. 8. t. 5. R. 34. & alii 36.* Possuntque ad hoc cogi ab Episcopo, vel Capitulo Sede vacante, *R. 36 37. & 62.* nisi sint Regulares plenè exempti, quos cogi alii negant, affirmant alii, ut *v. l. c.* Denique non debetur iis salarium, cum sit officium voluntarium amicitia: si tamen damnum ex eo patiantur, vel sint etiam administratores bonorum, debet assignari à Iudice. *Lug d. 24. sess. 16. num. 335. vid. Dian. R. 39. plura de executione piarum & ultimarum voluntatum, vid. Trul.*

& Dian. l. cc. & Barbof. l. 3. de

inve univ. c. 27.